

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
WE WŁOCŁAWKU

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego
w I połowie 2020 roku

Włocławek, sierpień 2020

Spis treści		
1.	Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń	3
2.	Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia	10
3.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12
4.	Stan sanitarny pływalni i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli	14
5.	Stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi	15
6.	Środowisko pracy i choroby zawodowe	17
7.	Środki zastępcze („dopalacze”)	18
8.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży	18
9.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	19
10.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	21
11.	Promocja zdrowia	22

W I połowie 2020 roku pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie miasta Włocławka i Powiatu Włocławskiego poddali kontroli 531 obiektów, przeprowadzili łącznie 539 kontroli i wizytacji. Były to kontrole i wizytacje wynikające z bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Akredytowane laboratorium badawcze w I połowie 2020 r. przeprowadziło łącznie 4438 badań, pobierając 2047 próbek wykonując przy tym 8429 oznaczeń (w tym: 456 oznaczeń chemicznych, 1138 oznaczeń fizycznych i 6835 oznaczeń mikrobiologicznych).

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń

Ocenę sytuacji epidemiologicznej powiatu włocławskiego i miasta Włocławka w zakresie chorób zakaźnych sporządzono na podstawie danych zgromadzonych w nadzorze epidemiologicznym oraz analiz cząstkowych i porównawczych z wybranych chorób. W omawianym okresie nie przywleczono na teren naszego powiatu i miasta chorób wysoce zakaźnych, takich jak: dżuma, cholera, malaria, węglik, poliomyelitis, gorączki krwotoczne.

*Wybrane choroby zakaźne w powiecie włocławskim i mieście Włocławek w I półroczu 2018-2020
Liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. ludności*

Lp.	Jednostka chorobowa	I półrocze 2018				I półrocze 2019				I półrocze 2020			
		Zachorowania		Zapadalność		Zachorowania		Zapadalność		Zachorowania		Zapadalność	
		Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat
1	Płonica (szkarlatyna)	25	34	22,37	39,26	11	9	9,93	10,42	17	18	15,47	20,92
2	Odra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Różyczka	3	4	2,68	4,62	1	0	0,90	0	0	0	0	0
4	Ospa wietrzna	363	159	324,83	183,59	524	295	472,92	341,62	166	188	151,07	218,51
5	Krztusiec	10	11	8,95	12,70	1	1	0,90	1,16	2	1	1,82	1,16
6	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	4	2,68	4,62	2	1	1,81	1,16	0	2	0	2,33
7	Wirusowe zapalenie wątroby – ogółem	3	6	2,68	6,93	18	7	16,24	8,11	3	7	2,73	8,14
8	Wirusowe zapalenie wątroby - typu A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1,16
9	Wirusowe zapalenie wątroby - typu B	1	6	0,89	6,93	13	6	11,73	6,95	3	6	2,73	6,97
10	Wirusowe zapalenie wątroby - typu C	2	0	1,79	0	5	1	4,51	1,16	0	0	0	0
11	Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe - ogółem	30	31	26,84	35,80	19	22	17,15	25,48	32	32	29,12	37,19
12	Bakteryjne zatrucia pokarmowe - Salmonelozы	5	6	4,47	6,93	4	9	3,61	10,421	5	6	4,55	6,97
13	Inne Salmonelozы	1	0	0,89	0	1	2	0,90	2,32	0	0	0	0

	(zakażenia pozajelitowe)												
14	Wirusowe zakażenia jelitowe – ogółem	144	229	128,86	264,42	145	98	130,86	113,49	34	20	30,94	23,24
15	Borelioza	6	4	5,37	4,62	12	5	10,83	5,79	0	2	0	2,33
16	Nowo wykryte zakażenie HIV	1	1	0,89	1,15	1	0	0,90	0	0	2	0	2,33
17	Grypa i podejrzenia grypy – ogółem	2307	2254	2064,39	2602,65	580	1974	523,46	2285,9	1585	1545	1442,4	1795,7
18	W tym u dzieci w wieku 0 – 14 lat	564	1001	3850,35	7926,83	128	951	882,03	7571,1	641	744	4453,6	5984,6
19	Grypa ogółem - przypadki potwierdzone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	W tym u dzieci w wieku 0 – 14 lat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Gruźlica	2	6	1,79	6,93	5	10	4,51	11,58	4	5	3,64	5,81

W okresie sprawozdawczym do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku zgłoszono 672 przypadki chorób zakaźnych i zakażeń: 312 w mieście Włocławek, 360 w powiecie włocławskim (w I półroczu 2019 roku – 1373: w mieście Włocławek – 790, w powiecie włocławskim – 583), które zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi podlegały obowiązkowi zgłaszania i rejestracji. Z powodu zgłoszonych chorób hospitalizowano 149 osób (83 mieszkańców Włocławka i 66 powiatu włocławskiego). Odnotowano 15 zgonów (10 mieszkańców Włocławka i 5 mieszkańców powiatu włocławskiego), których przyczyną były choroby zakaźne. Najczęstszą przyczyną zgonów były posocznice (67%). Podobnie jak w latach wcześniejszych najczęściej zgonów (87%) odnotowano u osób w wieku powyżej 70 lat.

Znaczące zmiany w sytuacji epidemiologicznej niektórych chorób (m.in. znaczny spadek zapadalności na ospę wietrzną, wirusowe zakażenia jelitowe, boreliozę) mogą być związane z wprowadzeniem szeregu ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wprowadzeniem stanu epidemii COVID-19 i związaną z tym większą dbałością o zachowanie higieny, zwłaszcza w zakresie dekontaminacji rąk. Mniejsza liczba wszystkich zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych i zakażeń w porównaniu z I półroczem 2019 r. może być również efektem słabszej zgłaszalności przez lekarzy zwłaszcza podstawowej opieki zdrowotnej, związanej z pojawieniem się nowych zagrożeń zdrowotnych – zakażeń wywołanych nowym koronawirusem oraz zmianami w sposobie realizacji przez nich świadczeń zdrowotnych.

W związku z pojawieniem się nowych zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z wystąpieniem i transmisją zakażeń SARS-CoV-2 oraz ogłoszeniem pandemii COVID-19, podejmowano działania zapobiegawcze związane z ograniczeniem ryzyka zakażenia oraz rozprzestrzeniania się nowych zakażeń. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna tych zakażeń na świecie i w Polsce wymagała od służb sanitarnych podejmowania i prowadzenia intensywnych działań w obszarze zdrowia publicznego. W odpowiedzi na pandemię COVID-19, wdrażano nowe procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko zakażenia SARS-CoV-2 oraz strategii nadzoru nad zachorowaniami. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. COVID-19 to choroba układu oddechowego, która może przebiegać w postaci zapalenia płuc, ostrego zapalenia oskrzeli oraz zakażenia dolnych dróg oddechowych. W ciężkich przypadkach zakażeń może wystąpić zespół

ostrej niewydolności oddechowej (ARDS). Zgodnie z definicją przypadku na potrzeby nadzoru epidemiologicznego kliniczne kryteria zakażenia to kaszel, gorączka, duszność, utrata węchu o nagłym początku, utrata lub zaburzenie smaku o nagłym początku. W okresie sprawozdawczym na nadzorowanym terenie odnotowano 36 przypadków zakażeń SARS-CoV-2, potwierdzonych badaniem molekularnym – w materiale klinicznym wykryto materiał genetyczny wirusa: 12 w powiecie włocławskim i 24 we Włocławku. Pierwsze zachorowanie wystąpiło 19.03.2020 r. Większość zakażeń dotyczyła osób dorosłych w wieku powyżej 20 lat (89%). Ponadto zachorowało 1 dziecko w wieku 5 lat i 3 osoby młode w grupie wiekowej 17-18 lat. Zachorowało 20 mężczyzn i 16 kobiet. Wyzdrowiało 29 osób (7 mieszkańców powiatu włocławskiego i 22 Włocławka). Zmarło dwoje mieszkańców Włocławka zakażonych SARS-CoV-2. Potwierdzone przypadki COVID-19 to: 9 z kwarantanny po powrocie z zagranicy (1 z powiatu włocławskiego, 8 z Włocławka), 4 z kwarantanny po kontakcie z osobą zakażoną (1 z powiatu włocławskiego, 3 z Włocławka), 11 to zachorowania poprzez kontakt w szpitalu (2 z powiatu włocławskiego, 9 z Włocławka), 12 to inne przypadki zachorowań: po powrocie z zagranicy, osoby z objawami infekcji (8 z powiatu włocławskiego, 4 z Włocławka). Nie odnotowano zakażeń wśród pensjonariuszy domów pomocy społecznej oraz zakładów opiekuńczo-leczniczych. Zarejestrowano 7 przypadków rozproszonych oraz zachorowania w 7 ogniskach: 5 rodzinnych (13 osób), 1 na kwarantannie zbiorowej (3 osoby) i 1 w ognisku szpitalnym (13 osób powiązanych z ogniskiem - szpital w Toruniu). Zgłoszono 6 przypadków zakażeń wśród personelu medycznego. Ze wskazań epidemiologicznych zlecono przeprowadzenie badań u 804 osób. W okresie sprawozdawczym do PSSE we Włocławku zgłoszono 1944 osoby, u których przeprowadzono badania molekularne w kierunku zakażenia SARS-CoV-2 i nie potwierdzono zakażenia. Kwarantanną objętych zostało 3198 osób, nadzorem epidemiologicznym 753 osoby. PPIS we Włocławku wydał 752 decyzje dotyczące odbycia obowiązkowej kwarantanny. Kwarantannę zbiorową odbywało 118 osób: 87 we Włocławku i 31 w powiecie włocławskim.

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych

Choroby zakaźne objęte programem szczepień ochronnych podlegają szczególnemu nadzorowi epidemiologicznemu z uwagi na wciąż realne zagrożenie, zwłaszcza dla dzieci oraz nasilające się działania ruchów antyszczepionkowych. Szczepienia są najlepszą formą profilaktyki chorób zakaźnych i prowadzone są zgodnie z opracowywanym co roku Programem Szczepień Ochronnych. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych zależy od poziomu ich realizacji. Wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej 95%) zapewnia odporność populacyjną, która zapobiega epidemicznemu szerzeniu się chorób oraz chroni przed zachorowaniem również osoby nieuodpornione.

W I półroczu 2020 roku zgłoszono 2 osoby, które odmówiły obowiązkowi wykonania szczepień u swojego dziecka. W stosunku do osób uchylających się od obowiązkowi szczepień prowadzone są postępowania mające na celu wyegzekwowania obowiązkowi poddania dzieci szczepieniom ochronnym.

Z grupy chorób objętych obowiązkiem szczepień ochronnych nie wystąpiły zachorowania na odrę, różyczkę, tężec, poliomyelitis, błonicę i zakażenia wywołane przez *Haemophilus influenzae* typu b.

W ramach uczestnictwa w koordynowanym przez WHO programie „Eliminacja odry/różyczki” u 3 osób wykonano badania w kierunku różyczki, które nie potwierdziły zachorowania.

Utrzymała się niewielka liczba zachorowań na *świnkę* – zarejestrowano 2 przypadki (w I półroczu 2019 roku – 3 przypadki), podobnie jak w powiatach ościennych.

Zapadalność na *krztusiec* (1,53) utrzymała się na niskim poziomie, zbliżonym do I półrocza 2019 roku (1,01). Zgłoszono 3 przypadki możliwe (w I półroczu 2019 roku – 2). Zachorowało 3 dzieci do lat 5; dwoje uodpornionych pełnym cyklem szczepień, jedno ma opóźnione szczepienia z powodu częstych infekcji.

Zapadalność na *ospę wietrzną* w analizowanym półroczu znacząco zmalała – z 415,41 do 180,69. Zgłoszono 354 zachorowania, ponad dwukrotnie mniej niż w I półroczu 2019 roku (819 zachorowań). Podobnie jak w ubiegłych latach najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wieku 0-14 lat – 93% ogółu zachorowań; częściej chorowali mieszkańcy Włocławka (53%); 1 osobę hospitalizowano z powodu nasilonych objawów chorobowych. Odnotowano zachorowania w 19 ogniskach rodzinnych, 7 ze środowiska szkolnego i 10 przedszkolnego. Zachorowania wśród osób nieszczepionych to ponad 99% ogółu zachorowań.

Najskuteczniejszym działaniem profilaktycznym są szczepienia ochronne, które w obowiązującym programie szczepień ochronnych nadal obejmują tylko dzieci do 12 roku życia z grup ryzyka.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez biologiczne czynniki chorobotwórcze

Zatrucia i zakażenia pokarmowe to grupa chorób zróżnicowana pod względem etiologicznym i klinicznym. Występowanie ich związane jest z warunkami higieny przygotowywania i spożywania potraw w środowisku domowym oraz utrzymywaniem właściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektów produkcji, obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego. Z uwagi na ważną rolę w zdrowiu publicznym, zachorowania te wciąż wymagają stałego nadzoru oraz podejmowania działań zapobiegawczych.

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w ubiegłych latach nie rejestrowano przypadków zatruc grzybami, jadem kiełbasianym, włósnicy, czerwonej bakteryjnej; nie odnotowano również ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe: liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. mieszkańców

Jednostka chorobowa	I półrocze 2017		I półrocze 2018		I półrocze 2019		I półrocze 2020	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Bakteryjne zatrucia/ zakażenia pokarmowe – ogółem	42	21,09	61	30,75	41	20,79	64	32,67
Salmonelloza	11	5,53	11	5,55	13	6,59	11	5,61
Inne bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe – ogółem	31	15,57	50	25,21	28	14,20	53	27,05
Wywołane przez E.coli inną i BNO	0	0	1	0,50	0	0	0	0
Wywołane przez Campylobacter	12	6,03	9	4,54	7	3,55	4	2,04
Wywołane przez Yersinia enterocolitica	0	0	0	0	1	0,51	0	0
Clostridioides difficile	19	9,54	40	20,17	20	10,14	49	25,01

W I półroczu 2020 roku zgłoszono 64 przypadki *bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych* (w I półroczu 2019 roku – 41 przypadków); we wszystkich przypadkach ustalono czynnik etiologiczny.

Podobnie jak w latach ubiegłych, przyczyną wszystkich zarejestrowanych *bakteryjnych zatruc pokarmowych* były pałeczki Salmonella. W żadnym przypadku nie określono serogrupy/serotypu pałeczek Salmonella. Najczęściej występującym nośnikiem zatruc pokarmowych były potrawy z jaj i z dodatkiem surowych jaj. Zapadalność utrzymała się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych – zarejestrowano 11 przypadków (w I półroczu 2019 roku – 13 przypadków).

Wśród czynników etiologicznych *innych bakteryjnych zakażeń jelitowych* podobnie jak w ubiegłym półroczu, dominowały laseczki *Clostridioides difficile* – stanowiły 77% ogółu tych zakażeń. W stosunku do ubiegłego półrocza odnotowano wzrost zapadalności z 10,14 do 25,01. Większość zachorowań (77%) wystąpiła wśród osób w podeszłym wieku obciążonych przewlekłymi chorobami i poddawanych długotrwałej antybiotykoterapii. W tej grupie zakażeń jelitowych odnotowano również 4 przypadki kampylobakteriozy; nośnikami pokarmowymi tych zakażeń były warzywa i owoce lub ich przetwory.

Wirusowe zakażenia jelitowe: liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. mieszkańców

Czynnik etiologiczny	I półrocze 2017		I półrocze 2018		I półrocze 2019		I półrocze 2020	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Wywołane przez rotawirusy	167	83,88	97	48,90	197	99,92	24	12,25

Wywołane przez norowirusy	3	1,51	153	77,13	2	1,01	11	5,61
Inne określone /adenowirusy/	13	6,53	9	4,54	1	0,51	1	0,51
Inne nie określone	87	43,70	114	57,47	43	21,81	18	9,19
Ogółem	270	135,62	373	188,05	243	123,25	54	27,56
W tym wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	106	3312,50	86	2586,47	119	3597,34	32	1009,78

Zapadalność na *wirusowe zakażenia jelitowe* znacznie zmalała – ze 123,25 do 27,56. Zgłoszono ogółem 54 przypadki (w I półroczu 2019 roku – 243 przypadki). Najwięcej zgłoszonych przypadków, podobnie jak w I półroczu 2019 roku, dotyczyło zakażeń wywołanych przez rotawirusy (44%), przy czym zapadalność zmalała z 99,92 do 12,25. Zakażenia wirusowe u dzieci do lat 2 stanowiły 59% wszystkich zakażeń wirusowych.

W analizowanym okresie zarejestrowano 1 zachorowanie na *wirusowe zapalenie wątroby typu A*. Zachorowała kobieta w wieku 22 lat, mieszkanka powiatu włocławskiego.

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Zakażenia wirusami hepatotropowymi z uwagi na groźne następstwa zdrowotne zostały objęte działaniami zapobiegawczymi, określonymi zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. W maju 2016 roku została przyjęta przez WHO globalna strategia zwalczania wirusowego zapalenia wątroby w sektorze zdrowia na lata 2016-2021, która zakłada wyeliminowanie wszystkich typów tych zakażeń jako zagrożenia dla zdrowia publicznego do 2030 roku.

W I półroczu 2020 roku nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typu C oraz o etiologii mieszanej B+C.

Zarejestrowano 9 przypadków *wirusowego zapalenia wątroby typu B* (w I półroczu 2019 roku 18 przypadków). Definicja kwalifikowania przypadków dla celów nadzoru epidemiologicznego nad wirusowym zapaleniem wątroby typu B, pozwoliła sklasyfikować wszystkie przypadki jako bliżej nieokreślone co do fazy choroby. Zgłaszane przypadki częściej dotyczyły mieszkańców powiatu włocławskiego (67%) oraz kobiet (67%). Wszystkie zachorowania wystąpiły u osób dorosłych, przy czym większość u osób w wieku powyżej 30 lat (89%); jedna osoba była zaszczepiona pełnym cyklem szczepień. Większość zachorowań (78%) miała przebieg bezobjawowy. Nie notowano zachorowań w grupie wiekowej 0-14 lat, która objęta jest szczepieniami ochronnymi w okresie noworodkowym, co świadczy o skuteczności obowiązkowych szczepień przeciwko tej chorobie.

Analiza dostępnych informacji o możliwych czynnikach ryzyka narażenia wykazała, że osoby zakażone wirusami HBV i HCV miały wykonywane w placówkach medycznych zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek. Z zabiegów upiększających (tatuáže i kolczykowanie) korzystało 44% zakażonych.

Mając na względzie okoliczności i miejsce wykrycia zakażenia – większość przypadków (78%) zgłosiły laboratoria, pozostałe przypadki (22%) zgłosiły oddziały szpitalne.

W związku z wskazywaniem przez osoby zakażone procedur przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek jako prawdopodobnej drogi przenoszenia tych zakażeń, upowszechnianie wiedzy na temat sposobów zapobiegania zakażeniom krwiopochodnym we wszystkich obszarach, również niemedycznym, edukacja na temat zagrożeń wynikających również z ekspozycji zawodowej pracowników medycznych oraz nadzór nad przestrzeganiem procedur higieniczno-sanitarnych w placówkach medycznych jest ważnym elementem zapobiegania często nieodwracalnym skutkom zakażeń tymi wirusami.

W analizowanym okresie zgłoszono zakażenia HIV u 2 mężczyzn z powiatu włocławskiego.

Choroby inwazyjne

Choroby inwazyjne w I półroczu 2017-2020 wg czynnika etiologicznego

Czynnik etiologiczny	I półrocze 2017		I półrocze 2018		I półrocze 2019		I półrocze 2020	
	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat
<i>Neisseria meningitidis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	0	0	5	4	3	1	1	2
<i>Streptococcus pyogenes</i>	16	7	16	7	15	13	10	8
<i>Haemophilus influenzae</i>	0	0	1	0	0	0	0	0
Razem	16	7	22	11	18	14	11	11
Łącznie	23		33		32		22	

W I półroczu 2020 roku spośród rejestrowanych chorób inwazyjnych nie zgłoszono zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

W analizowanym okresie zarejestrowano 1 przypadek *meningokokowej choroby inwazyjnej*. Zachorowała 3,5 letnia dziewczynka z powiatu włocławskiego. Choroba miała postać zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i posocznicy. Zachorowanie zakończyło się wyzdrowieniem.

Odnotowano 3 przypadki *inwazyjnej choroby pneumokokowej* (w I półroczu 2019 roku – 4 przypadki), które miały postać zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych. Zachorowania wystąpiły u osób dorosłych, wszystkie zakończyły się wyzdrowieniem.

Podobnie jak we wcześniejszych latach dominującą postacią kliniczną inwazyjnych zakażeń wywołanych przez paciorkowce ropotwórcze - *Streptococcus pyogenes* była *róża* (stanowiła 94% wszystkich przypadków). Zgłoszono 17 zachorowań (w I półroczu 2019 roku – 24 zachorowania); 76% ogółu zachorowań dotyczyło osób w wieku powyżej 50 lat. W jednym przypadku choroba zakończyła się zgonem (zmarł 70 letni mieszkaniec Włocławka). Inną postacią inwazyjnych zakażeń wywołanych tym patogenem była posocznica – zgłoszono 1 przypadek, choroba zakończyła się zgonem.

Oprócz postaci inwazyjnej zakażeń wywołanych przez paciorkowce ropotwórcze zarejestrowano 35 przypadków *plonicy* (w I półroczu 2019 roku – 20 przypadków). Zapadalność na *plonicę* w I półroczu wzrosła w stosunku do ubiegłego półrocza – z 10,14 do 17,82. Wszystkie zachorowania wystąpiły u dzieci do 14 lat.

Neuroinfekcje

Neuroinfekcje w I półroczu 2017-2020 wg czynnika etiologicznego

Czynnik etiologiczny	I półrocze 2017		I półrocze 2018		I półrocze 2019		I półrocze 2020	
	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat
Prionowy	0	0	0	0	0	0	0	0
Wirusowy	0	4	2	1	1	0	1	0
Bakteryjny	0	0	1	1	1	1	2	3
nie określony	2	0	2	1	0	0	0	0
Razem	2	4	5	3	2	1	3	3
Łącznie	6		8		3		6	

Od wielu lat współczynnik zapadalności na infekcyjne choroby ośrodkowego układu nerwowego utrzymuje się na niskim poziomie. W analizowanym okresie zarejestrowano 6 przypadków neuroinfekcji, które wystąpiły pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (1 o etiologii wirusowej oraz 5 bakteryjnej). W 4 przypadkach określono bakteryjny czynnik etiologiczny: *Streptococcus pneumoniae* (3) i *Neisseria meningitidis*. Wszystkie zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

Choroby przenoszone przez kleszcze

Kleszcze to pajęczaki szczególnie niebezpieczne ze względu na przenoszone patogeny, m.in. wirusy zapalenia mózgu i opon mózgowych oraz bakterie wywołujące boreliozę. Na nadzorowanym terenie wystąpiły tylko zachorowania na *boreliozę*, która jest wieloukładową przewlekłą chorobą wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia*. W jej przebiegu wyodrębnia się fazę wczesną w postaci rumienia wędrującego oraz późną, w której dochodzi do zakażenia wielu narządów i układów (nerwowego, kostno-stawowego, krążenia). Do kontaktu z kleszczem najczęściej dochodzi w pobliżu miejsca zamieszkania (działki rekreacyjne, ogródki przydomowe, miejskie parki i inne tereny zielone). Z powodu braku możliwości czynnego uodpornienia przeciwko tej chorobie, duże znaczenie w profilaktyce mają działania zapobiegawcze polegające na stosowaniu zabezpieczeń chroniących przed kleszczami (odzież chroniąca przed ekspozycją na kleszcze, środki odstraszające – repelenty).

W I półroczu 2020 roku zarejestrowano 2 przypadki tej choroby (w I półroczu 2019 roku – 17 przypadków). U wszystkich chorych rozpoznano wczesną skórą postać choroby z charakterystyczną zmianą skórą typu rumień wędrujący i zgodnie z obowiązującą w nadzorze epidemiologicznym klasyfikacją zakwalifikowano je jako przypadki potwierdzone. Zachorowały 2 kobiety z powiatu włocławskiego w wieku powyżej 30 lat. Żadna z osób nie zauważyła ukąszenia przez kleszcza i nie była narażona na ukąszenia przez kleszcze z racji wykonywanego zawodu.

Gruźlica

W ramach prowadzonego nadzoru kontynuowano działania zapobiegawcze zgodnie z wprowadzonymi w województwie kujawsko-pomorskim zmianami organizacyjnymi w systemie prowadzenia nadzoru nad gruźlicą wynikającymi z konieczności integracji systemu wykrywania i leczenia gruźlicy z nadzorem epidemiologicznym.

Gruźlica w I półroczu 2017-2020; liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. mieszkańców

	I półrocze 2017		I półrocze 2018		I półrocze 2019		I półrocze 2020	
	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
Miasto	8	7,12	2	1,79	5	4,51	4	3,64
Powiat	2	2,31	6	6,92	10	11,58	5	5,81
Ogółem	10	5,03	8	4,03	15	7,61	9	4,59

W I półroczu 2020 roku zarejestrowano 9 przypadków zachorowań na gruźlicę (w I półroczu 2019 roku – 15 zachorowań); zapadalność zmalała z 7,61 do 4,59. Wszystkie przypadki to zachorowania nowe; nie zarejestrowano wznowy zachorowań. Zachorowało 4 mieszkańców Włocławka i 5 mieszkańców powiatu włocławskiego. U wszystkich chorych rozpoznano gruźlicę płuc. Zachorowania wystąpiły tylko u osób dorosłych, większość u osób w wieku powyżej 40 lat (78%). Częściej chorowali mężczyźni – 67% ogółu zachorowań. Zgłoszono 12 dodatnich wyników badań mikrobiologicznych potwierdzających zachorowania. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani, poddani leczeniu i pozostają pod opieką lekarzy specjalistów. Osoby pozostające w bliskim kontakcie z chorymi prątkującymi (17 osób) objęto nadzorem epidemiologicznym oraz opieką lekarską (poddane one zostały badaniom klinicznym i diagnostycznym). W analizowanym okresie nie odnotowano zachorowań w ogniskach.

Systematycznie prowadzony i doskonalony nadzór epidemiologiczny oraz zaangażowanie lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w nadzór nad osobami ze styczności z chorymi, to niezbędny element zwalczania gruźlicy, który może skutkować ograniczeniem szerzenia się zakażeń i spadkiem zapadalności na tę chorobę.

Choroby przenoszone drogą płciową

Podobnie jak w poprzednich latach odnotowano niską zapadalność na choroby przenoszone drogą płciową. Zarejestrowano 4 przypadki rzeżączki. Zachorowało 3 mężczyzn i 1 kobieta. Większość zachorowań (75%) wystąpiła wśród mieszkańców Włocławka i osób w wieku 20-44 lat (75%). Nie zarejestrowano zachorowań na kiłę.

Grypa i zachorowania grypopodobne

Zachorowania objęte obowiązkiem raportowania to przypadki grypy rozpoznawane klinicznie i/lub laboratoryjnie oraz wszystkie rozpoznane klinicznie zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych. W okresie sprawozdawczym zgłoszono ogółem 3130 przypadków, w tym 1385 (44%) dzieci do lat 14 (w I półroczu 2019 roku – 2554 przypadków, w tym 1079 – 42% dzieci do lat 14). Szczyt zachorowań obserwowano w okresie sprawozdawczym pomiędzy 23 a 29 lutego (372 przypadki); najwięcej zachorowań zgłoszono w miesiącach styczniu i lutym – odpowiednio 29% i 40%. W ubiegłym półroczu szczyt zachorowań obserwowano w okresie sprawozdawczym pomiędzy 8 a 15 lutego (472 przypadki); najwięcej zachorowań zgłoszono w miesiącach lutym i marcu – odpowiednio 51% i 25%. Podobnie jak w latach wcześniejszych najwięcej przypadków odnotowano w grupie wiekowej 15-64 lata (47%) oraz u dzieci do lat 14 (44%). Do szpitali skierowano 28 osób, co stanowiło 0,9% ogółu chorych; najczęściej hospitalizacji wymagały dzieci do lat 4. We wszystkich przypadkach przyczyną hospitalizacji były objawy ze strony układu oddechowego. Od wielu lat omawiane zachorowania stanowią najliczniejszą grupę spośród chorób podlegających nadzorowi epidemiologicznemu. Celem ograniczenia liczby zachorowań oraz powikłań spowodowanych przez wirusy grypy, niezbędnym jest promowanie wszelkich działań zmierzających do zapobiegania zachorowaniom poprzez upowszechnienie idei szczepień ochronnych oraz przestrzegania zasad zdrowego stylu życia. Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza metoda zapobiegania grypie i jej groźnym powikłaniom.

2. Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia

I półroczu 2020 roku na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego nadzorem objęto 148 obiektów należących do podmiotów leczniczych (Miasto Włocławek - 101, Powiat Włocławski - 47) oraz 195 praktyk zawodowych (Miasto Włocławek - 157, Powiat Włocławski - 38). Skontrolowano 23 obiekty należące do podmiotów leczniczych (Miasto Włocławek - 13, Powiat Włocławski - 10) oraz 12 praktyk zawodowych (Miasto Włocławek - 9, Powiat Włocławski - 3).

Obiekty	Liczba obiektów według ewidencji			Liczba obiektów skontrolowanych			Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym			Liczba przeprowadzonych kontroli		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	101	47	148	13	10	23	1	0	1	20	13	33
Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe	157	38	195	9	3	12	0	0	0	11	3	14
Razem	258	85	343	22	13	35	1	0	1	31	16	47

Stan epidemii w Polsce wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 spowodował niezbędne zmiany w funkcjonowaniu obiektów służby zdrowia; wiele podmiotów zamknięto lub zawieszono działalność, a w pozostałych udzielano pacjentom jedynie teleporad lekarskich i zapewniono zdalne wystawianie recept.

Do podmiotów leczniczych należą szpitale, obiekty uzdrowiskowe, zakład opiekuńczo-leczniczy, zakłady rehabilitacji leczniczej oraz przychodnie. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów w tych grupach oceniono jako dobry. Spośród praktyk zawodowych lekarzy, dentystów, pielęgniarek i rehabilitantów skontrolowane gabinety uzyskały również pozytywną ocenę.

Negatywnie pod względem stanu sanitarnego, w tym technicznego nadal oceniany jest 1 podmiot leczniczy - przychodnię specjalistyczną we Włocławku udzielającą ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. W obiekcie, w poradni ginekologicznej brak jest bezpośredniego połączenia gabinetu lekarskiego z kabiną higieniczną wyposażoną w bidet.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. bł. ks. J. Popiełuszki we Włocławku jest w trakcie realizowania inwestycji w ramach projektu „Podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. bł. ks. J. Popiełuszki”. Inwestycja ta wiąże się z budową oraz przebudową istniejących budynków, jak również wyposażeniem pomieszczeń zarówno remontowanych, jak i nowo wybudowanych. W ramach realizacji ww. projektu oraz obowiązków nałożonych decyzją PPIS we Włocławku z roku 2018 w kilku oddziałach szpitalnych, zgodnie z ustalonymi terminami, zapewniono w brudownikach płuczko-dezynfekторы (m.in. neurochirurgii, medycyny paliatywnej, anestezjologii i intensywnej terapii, dziecięcym, położniczo-ginekologicznym, neonatologicznym z intensywną terapią i patologią noworodka, SOR).

W I półroczu 2020 r. w podmiotach udzielających świadczeń zdrowotnych utrzymaniem czystości zajmowały się najczęściej zatrudnione w nich osoby. Pomieszczenia w tych obiektach utrzymywane były w należytym porządku. Zaopatrzenie w środki czystości i płyny dezynfekcyjne, materiały opatrunkowe oraz jednorazową i wielorazową bieliznę uznano za wystarczające.

W obiektach służby zdrowia wykonujących świadczenia zdrowotne ambulatoryjne, w tym praktyki zawodowe stosowana jest bielizna jednorazowa. Natomiast w podmiotach stacjonarnych i całodobowych, stosowana jest bielizna jednorazowa, a także wielorazowego użytku. Pranie brudnej pościeli odbywa się poza szpitalami; usługę tę zapewniają firmy, zgodnie z zawartymi umowami, w pralniach z barierą higieniczną.

Odpady medyczne, powstające podczas udzielania świadczeń zdrowotnych, zbierane są selektywnie w miejscach ich powstawania, pojemniki i worki są odpowiednio oznakowane, zabezpieczone i w większości placówek (przede wszystkim w szpitalach i dużych podmiotach leczniczych) wstępnie magazynowane w pomieszczeniach odpowiednio przystosowanych do tego celu. W przypadku wytwarzania odpadów medycznych w niewielkiej ilości są one gromadzone w urządzeniach chłodniczych, znajdujących się w brudownikach lub pomieszczeniach porządkowych (głównie w przychodniach i laboratoriach diagnostycznych). W mniejszych obiektach m.in. praktykach zawodowych odpady medyczne zbierane są w miejscu powstawania i w odpowiednio krótkim terminie odbierane bezpośrednio z gabinetów.

Wszystkie podmioty lecznicze posiadają aktualne umowy ze specjalistycznymi firmami na odbiór i transport odpadów medycznych do miejsca ich unieszkodliwiania poprzez spalanie, z zastosowaniem zasady bliskości. W I półroczu 2020 r. nie stwierdzono przypadków niewłaściwego postępowania z tymi odpadami.

W skontrolowanych obiektach, w których wykonywana jest działalność lecznicza opracowane są oraz wdrożone, stosowane i aktualizowane procedury sanitarno-higieniczne, w tym postępowania z bielizną czystą i brudną, postępowania z odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych oraz utrzymania czystości pomieszczeń, sprzętu i urządzeń. Nieprawidłowości w tym zakresie, nie stwierdzono.

W placówkach ochrony zdrowia systematycznie przeprowadzane są przeglądy, konserwacje oraz naprawy instalacji i urządzeń wentylacji mechanicznej oraz klimatyzacji. Placówki posiadają dokumentację potwierdzającą wykonywanie tych czynności z częstotliwością zgodną z przepisami.

Wszystkie nadzorowane podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych zaopatrywane są w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia lub ujęć własnych przydatną do spożycia przez ludzi.

Ocena przestrzegania zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W skontrolowanych podmiotach leczniczych kontynuowano działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. W obszarze realizacji tych działań prowadzono kontrole wewnętrzne potwierdzone

stosowną dokumentacją. Częstotliwość kontroli była zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Wdrożone procedury higieniczno-sanitarne w miarę potrzeb aktualizowano.

Steryлизację narzędzi i sprzętu medycznego prowadzono wyłącznie metodami gwarantującymi ich skuteczność, w których czynnikami sterylizującymi była para wodna, plazma lub tlenek etylenu. Skuteczność procesów sterylizacji systematycznie kontrolowano w ramach kontroli wewnętrznej.

Procesy dezynfekcji prowadzono zgodnie z opracowanymi procedurami. Stosowano szeroki asortyment środków dezynfekcyjnych oraz wprowadzano środki nowej generacji. Dobierano je właściwie pod względem zastosowania, spektrum i czasu działania zgodnie z zaleceniami producentów.

Stanowiska do higienicznego mycia rąk wyposażone były w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem antyseptycznym, ręczniki jednorazowe oraz pojemniki na zużyte ręczniki.

Wypożyczenie w sprzęt i materiały medyczne, preparaty myjące i dezynfekujące było wystarczające i dostosowane do potrzeb. Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz opracowanymi procedurami. Po zabiegach odpady zbierano do plastikowych, twardych pojemników lub do worków foliowych, odpowiednio oznakowanych; codziennie przekazywano je w zamykanych kontenerach do miejsc składowania.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi musi spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach nadzoru nad jakością wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku m.in. weryfikuje wywiązywanie się przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych oraz podmiotów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z ujęć indywidualnych z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem i terminowym przekazywaniem sprawozdań z badań jakości wody, gromadzi, weryfikuje, analizuje i ocenia dane uzyskane w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody, informuje właściwego burmistrza/wójta o jakości wody na nadzorowanym terenie, wykonuje badania wody zgodnie z ustalonym na dany rok planem działania, wydaje okresowe i obszarowe oceny jakości wody.

Obowiązek zapewnienia mieszkańcom wody bezpiecznej dla zdrowia spoczywa na zarządzających wodociągami, którzy zobowiązani są do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody w punktach zgodności, z częstotliwością i zakresem badań wynikającym z harmonogramów uzgodnionych każdego roku z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Włocławku.

W I półroczu 2020 r. na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego nadzorem objęto 32 urządzenia wodociągowe (Miasto Włocławek – 5, Powiat Włocławski – 27), w tym 24 wodociągi dostarczające wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia (Miasto Włocławek – 1, Powiat Włocławski – 23). Wszystkie obiekty skontrolowano.

Na nadzorowanym terenie zbiorowe zaopatrzenie w wodę realizują w większości przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. W 5 gminach (w gminie miejskiej Kowal oraz w gminach: Boniewo, Chocień, Kowal i Włocławek), zadania te należą bezpośrednio do samorządów terytorialnych.

Wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz wodociągi należące do podmiotów wykorzystujących wodę z indywidualnych ujęć na nadzorowanym terenie oparte są na ujęciach głębinowych. W żadnym wodociągu nie jest prowadzone stałe chlorowanie wody.

Na koniec I półroczu 2020 r. na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego wodę przydatną do spożycia dostarczały wszystkie wodociągi, zaopatrując w nią 188059 mieszkańców, w tym 101600 mieszkańców Miasta Włocławek i 86459 mieszkańców Powiatu Włocławskiego. Jednak w przypadku wodociągu Smólnik gm. Włocławek, woda była warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi.

W wodzie z wodociągu Smólnik, podobnie jak w roku ubiegłym, występowało ponadnormatywne stężenie manganu na poziomie 80 µg/l (przy obowiązującej normie 50 µg/l). Podejmowane przez zarządzającego wodociągiem działania naprawcze (m.in. płukanie filtrów oraz instalacji wodociągowej, zwiększenie napowietrzania filtrów) nie były wystarczające do osiągnięcia wartości parametrycznej w zakresie manganu. Na wniosek zarządzającego wodociągiem, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że stwierdzona niezgodność nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów, po raz kolejny zmienił termin doprowadzenia wody z wodociągu Smólnik do prawidłowej jakości w zakresie manganu do dnia 30.06.2021 r. Na czas prowadzenia działań naprawczych określono maksymalne dopuszczalne wartości manganu w wodzie z tego wodociągu na poziomie do 200 µg/l.

W celu uzyskania prawidłowej jakości wody z wodociągu Smólnik Wójt Gminy Włocławek będzie podejmował dalsze działania naprawcze. Zaplanowano modernizację stacji uzdatniania wody w Smólniku, która obejmuje m. in. montaż nowego układu technologicznego, montaż nowego układu dezynfekcji wody, budowę zbiornika retencyjnego oraz wykonanie remontu istniejącego budynku stacji uzdatniania wody.

W I półroczu 2020 r. w wodzie z wodociągu Dębice gm. Włocławek wystąpiło skażenie mikrobiologiczne. W wodzie stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 2 i 5 jtk /100 ml wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że stwierdzona niezgodność jest nieistotna i nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Dębice i nakazał zarządzającemu natychmiastowe podjęcia działań naprawczych, mających na celu doprowadzenie wody do prawidłowej jakości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał komunikat wprowadzający ograniczenia w korzystaniu z wody pochodzącej z tego wodociągu. Komunikat został przesłany Wójtowi Gminy Włocławek w celu rozpowszechnienia wśród mieszkańców oraz umieszczony na stronach internetowych PSSE we Włocławku oraz Urzędu Gminy we Włocławku.

Wodociąg Dębice zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi również niewielką liczbę mieszkańców Gminy Brześć Kujawski, Gminy Kowal oraz Gminy Chocień. W związku z powyższym komunikaty wprowadzające ograniczenia w korzystaniu z wody pochodzącej z wodociągu Dębice przesłano również Burmistrzowi Brześcia Kujawskiego, Wójtowi Gminy Kowal oraz Wójtowi Gminy Chocień.

Mimo aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, w celu zapewnienia odbiorcom wody bezpiecznej dla zdrowia, wszyscy producenci wody na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego w I półroczu 2020 r. prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej. Nie zawsze badania jakości wody były wykonywane dokładnie w terminie zawartym w uzgodnionym z PPIS we Włocławku harmonogramie, nie mniej jednak wszyscy zarządzający wodociągami badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej w I półroczu 2020 r. wykonali. Badania wykonywano w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej i laboratoriach zewnętrznych posiadających zatwierdzony system jakości prowadzonych badań.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w I półroczu 2020 r. nie udzielono żadnego odstępstwa ze względu na przekroczenie jakiegokolwiek parametru istotnego dla bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, nie były również zgłaszane przez konsumentów reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Ocena jakości wody ciepłej w budynkach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stacjonarne, całodobowe, w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny - skażenie bakteriami *Legionella sp.*

W I półroczu 2020 roku w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PPIS we Włocławku badania wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* wykonano w 3 obiektach: Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. bł. ks. J. Popiełuszki we Włocławku, w domu pomocy społecznej oraz w Zakładzie opiekuńczo-leczniczym. W celu dokonania oceny skażenia instalacji wodociągowej ciepłej wody przez bakterie z rodzaju *Legionella sp.* w tych budynkach, pobrano do badań laboratoryjnych 12 próbek wody. W ciepłej wodzie pobranej w ww. obiektach nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej liczby bakterii *Legionella sp.*

Właściciele i zarządzający podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całonocne świadczenia zdrowotne, właściciele budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny wykonywali badanie ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.*, zgodnie z obowiązującymi przepisami w ramach kontroli wewnętrznej. Wyniki badań przekazywano PPIS we Włocławku. W obiektach tych nie stwierdzono skażenia instalacji wewnętrznej ciepłej wody użytkowej bakteriami *Legionella sp.*

4. Stan sanitarny pływalni i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel

4.1. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel

W I półroczu 2020 r. na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego utworzono 6 kąpielisk. Nie zostały utworzone miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel.

Rady Gmin podjęły uchwały w sprawie określenia wykazu kąpielisk oraz określenia sezonu kąpielowego na swoim terenie. Organizatorzy w ramach kontroli wewnętrznej ustalili z PPIS we Włocławku harmonogramy pobierania próbek wody. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego pobrano próbki wody z nadzorowanych kąpielisk w ramach kontroli urzędowej pobrał PPIS we Włocławku.

Kąpieliska były prawidłowo oznakowane. Na tablicach informacyjnych, na stronach internetowych organizatorów i PSSE we Włocławku oraz w serwisie kąpieliskowym zamieszczano aktualne informacje i komunikaty. Dodatkowo na kąpieliskach zamieszczono informacje związane z ogłoszonym stanem zagrożenia epidemiologicznego spowodowanego rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Na wszystkich kąpieliskach byli zatrudnieni ratownicy wodni. Na kąpieliskach zapewniono możliwość korzystania z toalet, ustawiono kosze lub worki na odpady komunalne.

Przed rozpoczęciem sezonu letniego woda w nadzorowanych kąpieliskach była przydatna do kąpiel.

4.2. Pływalnie

W I półroczu 2020 r. w ewidencji prowadzonej przez PPIS we Włocławku znajdowało się 8 pływalni, w tym 6 krytych 1 kryto-odkryta i 1 odkryta. Jedna pływalnia od stycznia 2020 r. nie została włączona do użytkowania.

W związku z wprowadzeniem w dniu 13 marca 2020 r. na obszarze Polski stanu zagrożenia epidemicznego, ograniczone zostało czasowo funkcjonowanie między innymi działalności rekreacyjnej. Wszystkie pływalnie nadzorowane przez PPIS we Włocławku zostały tymczasowo zamknięte. Większość obiektów została ponownie otwarta w połowie czerwca 2020 r. działalności nie wznowiły 2 pływalnie tj. basen miejski Delfin oraz basen w Zespole Szkół Elektrycznych.

W czasie funkcjonowania pływalni ich właściciele i zarządzający prowadzili prawidłowo kontrolę wewnętrzną jakości wody. Badania wykonywano zgodnie z uzgodnionymi harmonogramami, a wyniki badań wody na bieżąco przekazywano PPIS we Włocławku.

W I półroczu 2020 r. stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody basenowej w 2 pływalniach. W wodzie basenowej stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w liczbie 4 jtk/100 ml oraz powyżej 150 jtk/100 ml przy obowiązującej normie 0.

W przypadku jednej pływalni PPIS we Włocławku stwierdził brak spełnienia wymagań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, nakazał zarządzającemu tym obiektem wyłączenie niecki basenowej z użytkowania, podjęcie działań naprawczych w celu doprowadzenia wody na pływalni do prawidłowej jakości pod względem mikrobiologicznym oraz przedłożenie wyników badań jakości wody potwierdzających spełnienie wymagań określonych w ww. rozporządzeniu. Działania naprawcze prowadzone przez zarządzającego obiektem doprowadziły w krótkim czasie do uzyskania prawidłowej jakości wody w zakresie mikrobiologicznym.

W drugim przypadku bezpośrednio po stwierdzeniu obecności w niecce basenowej bakterii *Pseudomonas aeruginosa* obiekt został wyłączony z użytkowania w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego związanego z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Obiekt dotychczas nie został włączony do użytkowania (jest to basen szkolny).

W I półroczu 2020 w wodzie basenowej krytych pływalni występowało sporadycznie przekroczenie dopuszczalnej maksymalnej wartości chloroformu oraz chloru związanego i wolnego. Zarządzający powadzili działania naprawcze w kierunku uzyskania prawidłowej jakości wody pod względem fizykochemicznym.

5. Stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi

W I półroczu 2020 r. w rejestrze zakładów prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku znajdowało się 2878 obiektów (Miasto Włocławek - 1054, Powiat Włocławski - 1824). Zatwierdzono 24 nowe obiekty, a do rejestru zakładów wpisano m.in. punkty sprzedaży środków spożywczych trwałych mikrobiologicznie znajdujące się w nowym centrum handlowym Kujawia oraz kolejne gospodarstwa rolne zajmujące się produkcją pierwotną i zakład produkcji mydła i detergentów zlokalizowany w powiecie włocławskim.

Łącznie przeprowadzono 180 kontroli (Miasto Włocławek - 111, Powiat Włocławski - 69). Kontrole były przeprowadzane zgodnie z harmonogramem kontroli na 2020 r. Przeprowadzano także kontrole związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, kontrole sprawdzające i interwencyjne oraz na wniosek przedsiębiorcy w związku z zatwierdzeniem nowego zakładu. Nie zrealizowano planu kontroli urzędowych zgodnie z harmonogramem kontroli na 2020 rok w związku z ogłoszeniem stanu epidemii i zaangażowaniem większości pracowników w działania związane z nadzorem epidemiologicznym.

Do sieci handlowych i dużych sklepów wysyłano informację przygotowaną na podstawie rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego dla branży handlowej w związku z potencjalnym ryzykiem zakażenia koronawirusem. Z uwagi na wprowadzony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/466 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie środków tymczasowych mających na celu ograniczenie ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt podczas określonych poważnych zakłóceń w systemie kontroli państw członkowskich z powodu choroby koronawirusowej (COVID-19), część kontroli sanitarnych przeprowadzono na podstawie przedstawionych zdjęć pomieszczeń obiektu i przekazanej dokumentacji.

Dane dotyczące liczby obiektów, przeprowadzonych kontroli i liczby nałożonych mandatów w zależności od rodzaju obiektów.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota w zł	
	Miasto Włocławek	Powiat Włocławski	Miasto Włocławek	Powiat Włocławski	Miasto Włocławek	Powiat Włocławski
Produkcja żywności	50	1199	19	12	0	1/100 zł
Obiekty obrotu żywnością	647	402	58	40	6/1150 zł	11/1950 zł
Żywnienie zbiorowe	308	205	34	16	6/1050 zł	2/400 zł
Produkcja i obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	31	16	0	1	0	0
Obiekty obrotu kosmetykami	18	2	0	0	0	0
SUMA	1054	1824	111	69	12/2200 zł	14/2450 zł
	2878		180		26/4650 zł	

Większość obiektów posiadała prawidłowy stan sanitarno-techniczny. Skontrolowanych zostało 147 obiektów, z których w 29 stwierdzono nieprawidłowości. Często występującymi nieprawidłowościami były: sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,

brak czystości pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, brak do wglądu orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych, brak na bieżąco prowadzonych zapisów wynikających z instrukcji GHP i systemu HACCP. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno-techniczne to: ściany i sufity brudne z łuszczącą się farbą, ubytki płytek podłogowych, skorodowane urządzenia chłodnicze. Za sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia, sprzedaż produktów nieoznakowanych oraz stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne ukarano osoby odpowiedzialne grzywnami w drodze mandatu karnego. Łącznie w obiektach obrotu żywnością nałożono 17 mandatów na kwotę 3100 zł.

Podczas przeprowadzanych kontroli w sklepach i w zakładach żywienia zbiorowego kontrolowano, czy udostępniane są klientom lub konsumentom, informacje dot. wykazu składników potraw i informacje o obecności składników lub substancji pomocniczych powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, użytych przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecnych w posiłkach podawanych konsumentowi. W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości (głównie w zakładach żywienia zbiorowego), wydawano zalecenia, które zostawały w krótkim czasie wykonywane. W miejscach obrotu zwracano uwagę, czy przy świeże warzywa i owoce są znakowane krajem pochodzenia.

W obiektach żywienia zbiorowego podczas kontroli sanitarnych odnotowywano szereg uchybień sanitarno-technicznych. Nałożono łącznie 8 mandatów na kwotę 1450 zł oraz wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym 1 decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie żywienia dzieci oraz 1 decyzję zmieniającą.

W związku z „Planem działania na 2020 r. dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 2 kontrole producentów produkcji pierwotnej. Przy współudziale pracownika Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzono kontrolę na plantacji sałaty. Sałata była uprawiana w tunelu i nawadniana w sposób tradycyjny. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrolę na plantacji porzeczki czarnej przeprowadzono przy współudziale pracownika Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Uprawa prowadzona była na powierzchni 3,3 ha. Nawadniania pól nie stosowano. Zbiór porzeczki czarnej odbywał się mechanicznie przy użyciu kombajnu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prowadzono monitoring stron internetowych na portalu allegro.pl w celu kontroli stosowanych oświadczeń i reklam wprowadzanych do obrotu produktów. Stwierdzono przypadki użycia niewłaściwych opisów i reklam suplementów diety, w związku z powyższym do przedsiębiorcy wystosowywano pismo. Wprowadzający do obrotu suplementy diety przeprowadzał korektę w stosowanych opisach.

5.1. Działalność represyjna

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów i usunięcia nieprawidłowości podejmowano działania represyjne: wydawano zalecenia doraźne lub decyzje administracyjnych nakazujące, osoby odpowiedzialne za zaniedbania karano mandatami karnymi, przeprowadzano kontrole sprawdzające.

Większość nieprawidłowości przedsiębiorcy usuwali przed wydaniem decyzji nakazujących. Ogółem wydano 10 decyzji nakazujących (Miasto Włocławek – 6, Powiat Włocławski – 4). Jedna decyzja została wydana z rygorem natychmiastowej wykonalności, a dotyczyła klubu dziecięcego zlokalizowanego w powiecie włocławskim. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie żywienia dzieci do czasu zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia kuchni oraz uzyskania decyzji zatwierdzającej zakład do prowadzenia działalności. Działalność klubu dziecięcego została zawieszona w Rejestrze żłobków i klubów dziecięcych.

Za sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia, sprzedaż produktów nieoznakowanych oraz stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne ukarano osoby odpowiedzialne grzywnami w drodze mandatu karnego (Miasto Włocławek - 12 mandatów na kwotę 2200 zł, Powiat Włocławski -14 mandatów na kwotę 2450 zł).

Nadal kontynuowano postępowanie administracyjne w stosunku do przedsiębiorcy prowadzącego działalność domu dla osób starszych, który rozpoczął działalność bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał kolejne postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia wykonania obowiązków decyzji oraz tytuł wykonawczy. Wojewoda Kujawsko-Pomorski przesłał pismo, w którym poinformował, że wydał decyzję nakazującą wstrzymanie prowadzenia placówki z rygorem natychmiastowej wykonalności. W związku z uzyskanymi informacjami, że placówka nadal prowadzi działalność, PPIS we Włocławku wysłał pismo do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z zapytaniem o obecny stan prawny Domu dla Osób Starszych.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów i usunięcia nieprawidłowości podejmowano działania represyjne: wydawano zalecenia doraźne lub decyzje administracyjnych nakazujące, osoby odpowiedzialne za zaniedbania karano mandatami karnymi, przeprowadzano kontrole sprawdzające.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii i wydanym rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów otrzymywano interwencje dot. braku środków ochrony osobistej (maseczek, przyłbic, rękawiczek jednorazowych, środków dezynfekcyjnych) dla pracowników. W takich przypadkach wysyłano pisma do przedsiębiorców nakazujące podjęcie niezwłocznie skutecznych działań w celu wyeliminowania potencjalnego ryzyka zakażenia koronawirusem pracowników i klientów. W przypadku interwencji dot. braku środków do dezynfekcji lub braku rękawiczek jednorazowego użycia dla klientów niezwłocznie telefonicznie interweniowano u kierowników sklepów. Otrzymałą interwencję dot. braku prawidłowych warunków sanitarnych oraz nieprzestrzegania na targowisku rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii przekazano do zarządzającego placem targowym oraz do policji.

5.2. Działania w ramach systemu RASFF

Podejmowano czynności związane z procesem wycofywania zakwestionowanych środków spożywczych w związku z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi w systemie RASFF.

Powiadomienia dotyczyły następujących produktów:

- sezam, bazylia suszona, metka cebulowa, ćwiartki z kurczaka, które nie spełniały określonych wymagań ze względu na zagrożenia mikrobiologiczne;
- seler korzeniowy, jabłka, śliwki suszone - nie spełniały określonych wymagań ze względu na zagrożenia chemiczne (przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) kwasu sorbowego, przekroczenie NDP poziomu pestycydu),
- olej - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu 3-MPCD;
- ciasto do sajgonów z uwagi na brak deklaracji dotyczącej alergenów w oznakowaniu produktu;
- suplementy diety - stwierdzenie obecności pankreatyny, stwierdzenie obecności nieautoryzowanej substancji, niedozwolone oświadczenia zdrowotne w reklamach suplementów diety.

6. Środowisko pracy i choroby zawodowe

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy wykonywany przez Państwową Inspekcję Sanitarną służy ocenie zagrożeń zdrowotnych oraz dokonywaniu oceny narażenia zawodowego i stymulowaniu pracodawców do poprawy warunków pracy. Bezpieczne i zdrowe warunki pracy przez całe życie zawodowe sprzyjają zdrowiu pracowników i ogółu społeczeństwa.

W I półroczu 2020 roku ewidencją objęto łącznie 527 obiektów, zatrudniających 24725 pracowników. Na terenie Miasta Włocławek zlokalizowanych było 325 obiektów, a na terenie gmin: Włocławek, Kowal, Lubień Kujawski, Chodecz, Brześć Kujawski, Lubraniec, Izbica Kujawska, Chocień, Baruchowo, Boniewo, Fabianki, Lubanie 202 obiekty. Przeprowadzono 44 kontrole, w tym 32 na terenie Miasta Włocławek i 12 na terenie Powiatu Włocławskiego. Skontrolowano łącznie 34 obiekty zatrudniające 6436 osób. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku w ramach prowadzonych postępowań wydał 12 decyzji

administracyjnych. Na skutek stwierdzonych uchybień wydano 5 decyzji zobowiązujących podmioty gospodarcze do usunięcia istniejących nieprawidłowości stwierdzonych podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przekroczone dopuszczalne wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy,
- niezgodne z prawem karty charakterystyki wprowadzanych do obrotu mieszanin stwarzających zagrożenie,
- niezgodne z prawem etykiety wprowadzanych do obrotu mieszanin stwarzających zagrożenie,
- brak wentylacji w pomieszczeniach pracy oraz w pomieszczeniach higienicznosanitarnych.

Na podstawie badań laboratoryjnych wykonanych w środowisku pracy stwierdzono przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy w zakresie: stężenia czynników chemicznych, natężenia hałasu i natężenia drgań mechanicznych. Czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w procesie pracy to czynniki, których oddziaływanie na pracownika prowadzi lub może prowadzić do powstania choroby zawodowej lub innego schorzenia związanego z wykonywaną pracą. W stosunku do podmiotów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych prowadzone są stosowne postępowania administracyjne w celu poprawy warunków pracy.

Choroby zawodowe

W I półroczu 2020 r. zgłoszono 4 podejrzenia o chorobę zawodową, z czego 2 stanowiły podejrzenia o chorobę nabytą u pracodawców mających siedzibę na terenie Włocławka i 2 na terenie Powiatu Włocławskiego.

W związku z tymi zgłoszeniami prowadzone są dochodzenia epidemiologiczne w środowisku pracy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej i 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

7. Środki zastępcze („dopalacze”)

W I półroczu 2020 r. przeprowadzono 4 monitoringi w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych. W monitorowanych obiektach - nie stwierdzono w sprzedaży środków zastępczych.

W I półroczu 2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku wpłynęły 3 zgłoszenia zatruc/podejrzeń zatruc substancjami psychoaktywnymi (alkoholem, narkotykami). Nie odnotowano zgłoszeń zatruc środkami zastępczymi.

8. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W I półroczu 2020 roku w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku znajdowały się 182 placówki stałe (miasto – 110, powiat – 72) oraz 26 placówek sezonowych (miasto – 22, powiat – 4). Skontrolowano 22 placówki stałe (miasto – 14, powiat – 8) oraz 6 placówek sezonowych zimowego wypoczynku (miasto – 5, powiat – 1). Przeprowadzono łącznie 43 kontrole (miasto – 31, powiat – 12) oceniając m.in. stan sanitarny, a także warunki nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach stałych oraz w placówkach sezonowych (zimowego wypoczynku).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku na terenie miasta wydał 1 decyzję dotyczącą spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych żłobka. Ponadto wydano 2 decyzje administracyjne zmieniające termin usunięcia wcześniej stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał 3 opinie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby prowadzenia zajęć dydaktycznych.

W trakcie kontroli 5 placówek w mieście (5 szkół podstawowych) oraz 5 placówek na terenie powiatu (3 szkół podstawowych, 2 zespołów szkół ogólnokształcących) sprawdzano, czy w pomieszczeniach zapewniono uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 1 skontrolowanej szkole podstawowej na terenie miasta dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i ich mieszanin. Niebezpieczne substancje i ich mieszaniny były przechowywane prawidłowo, a osoby pracujące z substancjami niebezpiecznymi zostały wyposażone w środki ochrony indywidualnej.

W 4 skontrolowanych szkołach podstawowych na terenie miasta oraz w 3 szkołach podstawowych i 2 zespołach szkół ogólnokształcących na terenie powiatu dokonano oceny w zakresie powierzchni sal dydaktycznych oraz ilości urządzeń sanitarnych przypadających na jednego ucznia w szkole podstawowej. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W czasie kontroli zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie miasta Włocławek i powiatu włocławskiego stwierdzono, że pomieszczenia utrzymane były w czystości i porządku, w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Urządzenia, sprzęt i meble zapewniały bezpieczne użytkowanie. W pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowano, a urządzenia sanitarne utrzymane były w pełnej sprawności i czystości.

9. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Nadzorem PPIS we Włocławku w I półroczu 2020 r. objęto 675 obiektów użyteczności publicznej zewidencjonowanych, (Miasto Włocławek - 424, Powiat Włocławski - 251), których stan sanitarny jest istotny dla bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Skontrolowano 60 obiektów użyteczności publicznej (Miasto Włocławek - 42, Powiat Włocławski - 18).

Obiekty	Liczba obiektów według ewidencji			Liczba obiektów skontrolowanych			Liczba obiektów ze złym stanem sanitarnym			Liczba przeprowadzonych kontroli		
	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem	Miasto	Powiat	Razem
Ustępy stałe, tymczasowe	10	2	12	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające opiekę całodobową, dzienne domy opieki, noclegownie, ogrzewalnia	8	12	20	1	1	2	0	0	0	1	1	2
Hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	19	24	43	2	0	2	1	0	1	2	0	2
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne,	257	87	344	30	9	39	0	0	0	30	9	39

tatażu i odnowy biologicznej												
Dworzec, i przystanek kolejowy, dworzec autobusowy i poczekalnie autobusowe	3	5	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tereny rekreacyjne, przystanie jednostek pływających, parkingi	5	9	14	2	2	4	0	0	0	2	2	4
Cmentarze	3	29	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Domy przedpogrzebowe	5	4	9	1	1	2	0	0	0	1	1	2
Piaskownice, place zabaw, siłownie zewnętrzne	80	41	121	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej (m.in. obiekty sportowe, kulturalno-widowiskowe, apteki, kostnice)	34	38	72	5	5	10	0	0	0	5	5	10
Razem	424	251	675	42	18	60	1	0	1	42	18	60

W związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, działalność usługowa większości obiektów użyteczności publicznej została wstrzymana w związku z tym nie przeprowadzono kontroli w tego typu obiektach.

Stan sanitarny większości skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej oceniono jako dobry.

Negatywnie pod względem stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego oceniono 1 obiekt (hotel we Włocławku). Na właściciela obiektu nałożono w 2019 roku decyzję nakazującą doprowadzenie pomieszczeń do właściwego stanu sanitarno-technicznego. Termin usunięcia powyższych nieprawidłowości upływa 30 listopada 2020 r. W obiekcie tym stwierdzono m.in. brudne ściany i sufity, z odpryskami tynku i farby w pokojach hotelowych, na korytarzach, klatkach schodowych, w magazynach bielizny, w pomieszczeniach gospodarczych oraz brak listew przypodłogowych na klatkach schodowych.

Wśród obiektów użyteczności publicznej najliczniejszą grupę stanowią zakłady świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatażu i odnowy biologicznej. Łącznie, w liczbie 344 (Miasto Włocławek - 257, Powiat Włocławski - 87), stanowią ponad 50% wszystkich obiektów tej grupy. Skontrolowane obiekty utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym i higienicznym. Posiadają odpowiednie wyposażenie; profesjonalny sprzęt i meble oraz zapewniają szeroki zakres wykonywanych usług.

Zabiegi kosmetyczne i tatażu przeprowadzane są przy użyciu narzędzi jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Narzędzia wielorazowe poddawane są dezynfekcji, myciu i sterylizacji. Do dezynfekcji narzędzi i sprzętu używane są preparaty o szerokim spektrum działania. Sterylizacja odbywa się w autoklawach, stanowiących wyposażenie obiektów lub właściciele zlecają wykonanie tych procesów innym jednostkom, najczęściej podmiotom leczniczym. Przedsiębiorcy posiadający autoklawy w zakładach kosmetycznych sprawdzają skuteczność procesów sterylizacji za pomocą testów chemicznych i mikrobiologicznych (spore), prowadzą też stosowną dokumentację. W zakładach, gdzie wykonywane są zabiegi, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są opracowane, wdrożone i stosowane procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

W I półroczu 2020 roku skontrolowano zakłady świadczących usługi solarium. Szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 15.09.2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania

z solarium. W obiektach poddanych kontroli, osoby korzystające z solarium mają możliwość zapoznania się z zasadami bezpiecznego opalania. Zamieszczone były widoczne i czytelne oznakowania o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz informacje o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium. Nie stwierdzono również przypadków udostępniania solarium osobom nieletnim. W czasie świadczenia usług stosowana jest najczęściej bielizna jednorazowa.

Bazę noclegową na terenie Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego stanowią 43 obiekty (Miasto Włocławek - 19, Powiat Włocławski - 24). Wśród nich są obiekty całoroczne - hotele i pensjonat z nadaną kategoryzacją, inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, pokoje gościnne, agroturystyka oraz sezonowe ośrodki wypoczynkowe. W I półroczu 2020 roku skontrolowano 2 obiekty należące do grupy innych obiektów świadczących usługi hotelarskie. Stwierdzono, że przestrzegane są przepisy, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia obiektu, w którym świadczone są ww. usługi. Obiekty noclegowe utrzymane są we właściwym stanie sanitarnym i higienicznym.

W I półroczu 2020 r. nadzorowano 7 ekshumacji, które odbywały się na cmentarzach we Włocławku oraz na terenie Powiatu Włocławskiego. Przeprowadzano je w sposób właściwy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto wydano 10 opinii dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy w celu pochowania na cmentarzach zlokalizowanych we Włocławku i w Powiecie Włocławskim.

W obiektach użyteczności publicznej kontrolowanych po odmrożeniu działalności usługowej stwierdzono, że przestrzegane są wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego rekomendowane dla różnych branż, dotyczące funkcjonowania podczas epidemii COVID-19.

10. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego sprawuje nadzór nad tworzeniem prawidłowych warunków higienicznych i zdrowotnych w szczególności w obiektach przeznaczonych do pracy, nauczania i wychowania, sportu i rekreacji, żywienia, udzielania świadczeń zdrowotnych, opieki społecznej i socjalnej, administracji publicznej, handlu, usług i gastronomii, jak również w obiektach infrastrukturalnych, gospodarki wodnej, odpadowej, energetycznej i innych, a także zapewnia aby projektowane obiekty nie powodowały uciążliwości i szkodliwości dla osób zamieszkających i przebywających w ich sąsiedztwie.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane były wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub organów prowadzących postępowanie główne.

Opinie wydane w I półroczu 2020 r.

Rodzaje opinii	Liczba opinii		
	Miasto	Powiat	Razem
uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	1	1	2
uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	1	13	14
opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	11	68	79
uzgodnienia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0	1	1
inne opinie, w tym dotyczące projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz pisma	21	44 (24 opinie do warunków zabudowy)	65

W I półroczu 2020 r. nie wpłynął żaden wniosek o wydanie opinii sanitarnej przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji

przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko oraz o wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W procesie inwestycyjnym przedsięwzięć uzgodniono 1 projekt budowlany (na terenie miasta). Uzgadnianie dokumentacji projektowych w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych umożliwia wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie rozwiązań funkcjonalnych, rozwiązań instalacji wodno-kanalizacyjnej, wentylacji i technologii, wyposażenia i wykończenia wnętrz oraz warunków środowiska pracy i stanowi podstawę do realizacji zamierzeń inwestycyjnych budowlanych, adaptowanych i modernizowanych.

Przeprowadzono łącznie 90 kontroli sanitarnych i wizji lokalnych oraz uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 66 obiektów budowlanych (39 - miasto, 27 – powiat) w oparciu o zgłoszenie do użytkowania obiektu na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Wydano ponadto 10 zaświadczeń o nie wnoszeniu sprzeciwu w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym (8 - miasto, 2 – powiat).

Poza ww. działalnością w związku z aktualną sytuacją zachorowań na COVID-19 pracownicy sekcji wykonywali dodatkowe czynności służbowe w ramach wykonywania zadań w celu zwalczania zakażenia, zapobiegania rozprzestrzenianiu się i profilaktyki choroby COVID-19.

11. Promocja zdrowia

W I półroczu 2020 roku działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej zdominowane były aktualną sytuacją epidemiczną w Polsce, w tym w mieście Włocławek i powiecie włocławskim. W obliczu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 i w jej konsekwencji zamknięcia placówek oświatowych od 12 marca br., zajęcia edukacyjne w szkołach prowadzone były w formie on-line. Wyżej wymieniona forma edukacji znacznie utrudniła bezpośredni kontakt z uczniami i rodzicami, pojawiały się trudności natury technicznej i organizacyjnej. Jednak biorąc pod uwagę zaangażowanie szkół i innych placówek oświatowych większość programów edukacyjnych i akcji profilaktycznych zrealizowano. Na terenie miasta Włocławek i powiatu włocławskiego koordynowano i realizowano 13 programów edukacyjnych oraz kilka interwencji nieprogramowych (kampanie społeczne, akcje informacyjno-edukacyjne, konkursy). Jednym z ważniejszych działań była realizacja XIV edycji ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”. Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną realizacja bieżącej edycji została zawieszona. W placówkach oświatowych kontynuowane były programy z zakresu edukacji antytytoniowej takie jak: „Czyste powietrze wokół nas” dla 5 i 6 latków, „Nie pal przy mnie proszę” dla klas I-III szkół podstawowych, „Bieg po zdrowie” dla kl. IV szkół podstawowych i „Znajdź właściwe rozwiązanie” dla starszych klas szkół podstawowych. Wymienionymi programami edukacyjnymi objęto łącznie 2902 uczniów (Miasto Włocławek – 1580, Powiat Włocławski – 1322). W ramach profilaktyki palenia tytoniu inicjowano i koordynowano przedsięwzięcia informacyjno-edukacyjne związane z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja), który w br. przebiegał pod hasłem „Ochrona młodzieży przed manipulacjami branży tytoniowej oraz zapobieganie używaniu tytoniu i nikotyny”.

W ramach profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych inicjowano działania edukacyjne w ramach akcji „Stop dopalaczom!”. Na stronie internetowej PSSE we Włocławku zamieszczano na bieżąco informacje oraz komunikaty dotyczące środków psychoaktywnych, w tym materiały i publikacje do pobrania. W ramach „Bezpiecznych ferii” zorganizowano konkurs na plakat ph. „Przepis na zdrowie”. W działaniach edukacyjnych uczestniczyło 47 uczestników z 8 placówek na terenie miasta. Uroczyste podsumowanie odbyło się w Świetlicy środowiskowej MOPR przy ul. 3 Maja we Włocławku. W nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemiologicznej Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna we Włocławku ogłosiła konkurs na wiersz/rymówkę „Dbam o zdrowie w czasie pandemii” dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta i powiatu włocławskiego. Na konkurs napłynęło 20 prac od 18 autorów. Laureatom wręczono nagrody i dyplomy z gratulacjami. W czerwcu 2020 r. zakończyła się VII edycja programu edukacyjnego dla uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „Ars, czyli jak dbać o miłość?” realizowanego w ramach projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków

psychoaktywnych”. W programie wzięło udział - 573 uczniów (Miasto Włocławek- 454, Powiat Włocławski – 119) uczniów z 8 szkół (miasto Włocławek -5, Powiat Włocławski -3).

W roku szkolnym 2019/2020 w placówkach przedszkolnych miasta i powiatu wdrożono pilotażową edycję programu edukacyjnego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Do realizacji przedsięwzięcia przystąpiło 10 przedszkoli (7 z miasta Włocławek i 3 z powiatu włocławskiego). Edukacją objęto 356 dzieci w wieku przedszkolnym, 205 z terenu miasta, 151 z przedszkoli w powiecie włocławskim.

W czerwcu zakończono I edycję programu o tematyce onkologicznej „Znamie znam je” z udziałem 4 szkół ponadpodstawowych, w którym wzięło udział 414 uczniów (3 szkoły z powiatu – 316 uczniów i 1 szkoła w mieście Włocławek – 98 odbiorców). Program będzie kontynuowany w roku szkolnym 2020/2021. Ponadto koordynowano program z zakresu profilaktyki zakażeń HBV i HCV „Podstępne WZW”. Edukacją objęto młodzież z 3 szkół ponadpodstawowych z powiatu włocławskiego. Łącznie 316 uczniów. Do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ich rodziców skierowany był program edukacyjny dot. profilaktyki chorób odkleszczowych pt. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”. Program realizowano w 16 placówkach (Miasto Włocławek - 8, Powiat Włocławski - 8). Łącznie edukacją objęto 1076 dzieci (Miasto Włocławek - 742, Powiat Włocławski -334). Ponadto realizowano kolejną edycję programu z zakresu higieny jamy ustnej dla dzieci klas I szkół podstawowych ph. „Radosny Uśmiech. Radosna Przyszłość”. Realizację programu zadeklarowało 39 szkół z terenu miasta i powiatu włocławskiego (Miasto Włocławek – 15, powiat włocławski – 24). Łącznie edukacją objęto 1204 uczniów – (Włocławek – 682, powiat włocławski – 522).

W br. podejmowano również działania oświatowo-zdrowotne zapobiegające rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych (m.in. HIV/AIDS, HCV, grypa).

Ponadto kontynuowano ogólnopolską kampanię „HCV jestem świadom”. Wraz z rozpoczęciem wakacji prowadzono działania informacyjno-edukacyjne pn. „Akcja letnia – bezpieczne wakacje”. W nawiązaniu do sytuacji epidemicznej zwracano uwagę na dystansowanie społeczne, zakrywanie nosa i ust w pomieszczeniach zamkniętych, częste mycie i dezynfekcję rąk. Ponadto edukowano w zakresie bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku m.in. bezpiecznego plażowania, kąpieli, przypominano zasady bezpieczeństwa podczas upałów, zwracano uwagę na zagrożenia zdrowotne związane z zażywaniem środków psychoaktywnych itp.

W I półroczu 2020 r. działania oświatowo - zdrowotne, prowadzono w nietypowych warunkach, za pośrednictwem i z pomocą dyrektorów placówek oświatowych oraz poprzez lokalne media i informacje na stronie internetowej PSSE. Zadania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia realizowane były przy współpracy Urzędu Miasta Włocławek, instytucji miejskich, Urzędów Miast i Gmin Powiatu Włocławskiego, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych. W ramach oceny programów edukacyjnych realizowanych w placówkach oświatowych przeprowadzono 20 wizytacji (Miasto Włocławek - 4, Powiat Włocławski -16).

Włocławek, 31.08.2020 r.

D Y R E K T O R
POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ
we Włocławku

Magdalena Fejdowska